

TELEGRAPFUL ROMAN.

Nº 18. ANUL XII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna; joia și Dumineca. — Prenumeratunica se face în Sabiu la expediția foiești; pe afară la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. și pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru principale și teritoriile străine pe anu 12 pe ½ anu, 6 fl. v. a.

Inscrisele se plătesc pentru
întreaga ora cu 7. cr. și rul cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 ½ cr. s.
pentru a treia repetare cu 3 ½ cr. v. fa-

Sabiu, în 1 Martiu 1864.

Problemele Sinodului.

(Continuare și capitol.)

Atingându-se însă odată cordul acestui, va trebui Soborul să procede să mai depare, să adică la deplinirea organizației vietii bisericesci în Eparchii, Protopopiate și Parochii. Să fiindca școala să în legaluri asiatică de intime cu biserică, incătuori ce miscare într-o liceu are influența și asupra școlii: de aceea credem, ca să școala va fi unu obiectul al celor mai serioze ingrijiri a Sinodului. Să aci cu deosebire credem, ca Sinodul nu va perde din vedere însemnatatea cea necalculabilă de mare a institutului diecesanu. Nu vomu avea preoți și învățători capaci pe deplin de înaltimia misiunelui lor, panacandu-nu vomu avea unu institutu diecesanu capace pe deplin de înaltimia misiunii sale! Căci nu în desertu se numescu acestu felu de școli de seminarie— locuri de seminția, resadnitie—, ci în adeveru și suntu; și ceeace se semena aici: sciuntia, moralitate— au contrariul lor, aceea resare în diecesă și crește din generație în generație. De aceea dar năiente de totă școala în institutul diecesanu! Încercările cele sincere și iubitorile de lumina ale Venerabilei Scaun Episcopescu: de a aduce cursurile de mai nainte de 6 luni și de 6 septembri la cursuri de trei ani pentru clerici, și de doi ani pentru candidații de oficiul învățătorescu, suntu testimonii onorifice pentru iubirea de progressu, ce-lu insuflătiose; dar panacandu bună voiala nu era basată și pe poliția, vomu sa dicem, panacandu institutul diecesanu n'avea nici unu fondu pentru susținerea sea, până la unu ori ce încercare semenă cu sörtea paraliticului dela lacul Vitezda, care zacuse 38 ani în desertu lângă lacu, pentru ca „nu avuse omu, care să-l arunce în apa”. Acumu însă, dupace Prona'dieșca prin mijloccirca veneratului Archipastorului n'a datu și potintia de a ne organiza institutul diecesanu, acum în adeveru potem dîce, ca sörtea nostra e 'n mână nostra, și respunderea pentru ceea ce vomu face cu acestu institutu devine indoită mai grea, decum su pâna aci.

Dar și școlele gimnasiale, elementare și populare ascăpătă și reclamă atențunea Sinodului; cu deosebire ni se pare de lipsa neamanabilă a se defini și preciza odată linia cea în adeveru fină, ce desparte influența bisericiei și influența statutului în privința școlelor populare. Numai dupace se va trage acesta linia de demarcare, voru sci ambe corporațiunile datorintele și drepturile lor, și școala populară va remană scutita de indoilele ce o bantuesc acum, candu organele statului se descarcă pe organele bisericesci și iarasi organele bisericesci se plângu asupra erganelor statului.

Afara de trebile bisericesci și scolare, circularul Episcopescu cuprinde în programă acestui Sinod și a cerele fundaționale. Cine cunoște, ce va sa dica, autonominia biserică, acela scie, ca aceasta autonomia e numai o umbra, unu fantomu, déca biserică nu e îndepărtită a-si administra insasi fondurile și asiediamintele sale. E unu semn de minorenitate fizica ori intelectuala, candu legile statului administrarea averei cui-ya o substrag din mâinile acestui și o incredintăza mânilor altui. Asiatică cu fundațiunile bisericesci și scolare. Unu exemplu dinaintea ochilor noștri— nu trebuie să-lu numim, căci lu scim cu totii— ne atesta deslușul de invederatu, ca o biserică, ce aru fi să dispuna de milioane, sta dieci de ani fără catedrala, fără resedintia episcopală, fără biserici corespundătoare, fără case parochiale destule și bune, mai de totu fără școli; ca o biserică, dicem, ce posede milioane, trebuie să servescă geografilor și statisticilor dreptu modelu pentru dejositatea culturiei în Austria! Si pentru ce? Pentru biserică nu dispune liberu de fondurile sele. Prin acăstă însă n'am-

disu, nici vomu sa dicem, ca statul să resigne sau sa se eschida dela acea controlare a acestor fonduri, ce-i compete asupra ori cărei instituții publice.

Acestea dar: trebile bisericesci, scolare și fundaționale voru fi obiectele de desbatere la întâlnirea Sinodului. Awdim, ca pentru totă acestea Esc. Sea Parintele Episcopu diecesanu au elaborat niște proiecte forte prefluoze, caru s'au și pusu sub tipariu, spre a se imparti spre preconsultare membrilor Sinodului. De aceea, că sa nu gresim în referatul nostru asupra loru, vomu așeapta pâna la estrea loru de sub tescu, candu apoi nu vomu întârdia a comunică schizarea loru și astfelu a desfășură dinaintea ochilor publicului nostru programă întâlnirii noastre Sinodului.

Sabiu, în 29 Februarie. Comunicaramu în nr. din urma o scire scosă din diuariul Bacovină, după carea cauza Mitropoliei române gr. orientale din Austria aru si intrat într-o fază nouă, lucrându cu deosebire Episcopulu Siagună, spre a se desface insuflătiose și pre Episcopii sufragani decâtă patriarhatul carlovițianu. Pasajul din urma ne simțim datorii a-lu îndreptă într'acolo, ca nu Esc. Sea Episcopulu Siagună, și toti Români de religiunea gr. or. din Austria lucra pentru recastigarea acestui dreptu. Dovăda la acelsă suntu nu numai petițiunile cele numeroase date către regim din partea bisericiei gr. res. din Ardealu, ci cu deosebire și cea din Viennă dto 21 Augustu 1860, subsemnată de Episcopulu Br. de Siagună împreună cu dd. Senatori imperiali Andrei Moționi de Florenția din Banat și Nicolae Br. Petru din Bacovină, la care a și emanat p. n. rezoluție imperiale din 27 Septembrie 1860, ca Majestatea Sea nu e neaplecata inițiativă unei mitropolii pentru Români de relegea gr. or. în statele austriace. Apoi cine mi seie, ca la anul 1862, s'au adunat representanții creștinilor noștri din Ardealu, Banat, Ungaria și Bacovină la Viennă, și au datu o petiție colectivă Imperatului în cauza constituirei Mitropoliei noastre; prin urmare Eppulu Siagună nu că unu desbinator de Ierarhia serbescă, ci că unu eredinciosu și Archiereu alu Bisericei ia parte la înaintarea acestei cause drepte.

Varietăți și noutăți de dinainte.

(Alegatori și din România). După arelarea „Monitorului”, în România sunt prese totu numai 4839 alegatori directi, vă sa dica alegatori de aceia, caru alegu pre deputatii în camera. Cătu e de micu numerul acestă fatia cu locuitorimea întreaga de 5 milioare omeni, potem cu-nosce lesne, deaca ne vomu aduce aminte, că la noi în Transilvania, pe lângă censu de 8 fl. v. a., totuși în cete unu singuru scaun seau comitatu fusera căte atâtă alegatori. Nu e mirare dar, ca România nu poate înainta cum s'ară cuvenit, cu o camera, la a cărei compunere mass'a poporului român potem dîce că nu ia nici o parte.

(Dargenerosu) Onorat'a Redactiune a Bucimului, retiparindu unii numeri ai diuariului seu din anul trecut, caru nu se mai aflau, binevoiesc a promite, ca bibliotecelor române din Transilvania și Bacovină (si nu ne indoim și din Banat și Ungaria,) adresanduse către Redactiune, le va daru gratis căte unu exemplar completu din aceasta stimata făoașă. Chiamăm atențunea tuturor bibliotecelor române din monachiile austriace asupra acestui generosu daru, prin care D. Bolliacu și-a castigat unu titlu nou la recunoștința Românilor de dincöce de Carpati.

(Premiu musicalu) Reuniunea musicală din Bacovină, după cum ne spune făoașă de același nume, alese președinte alu seu pre Baronul Nicolae Mustată care accentuandu în cuvântul seu de inaugurare necessitatea

pe a cultivá lângă music'a classica și music'a naționala, începù activitatea sea cu fixarea unui premiu de 50 galbeni pentru compozitüne a unei Liturgii dupa ritulu grec-oriental. Applaudandu sî noi din partea nôstra acestei frumöse idei a d. Br. Mustatia, i urâmu cu cunvintele bisericei, că Domniedieu pre Ds'a că pre unul ce iubesc frumseti'a casei lui, sa-lu impodobésca în dieșca marirea sea; ear noue toturor ne urâmu, că sa se afle concurinti demni la acesta tînta sacra! —

(Armata italiana). Dupa unu prospectu publicatu in Monitorul de Bologn'a, Itali'a are cu armele in mâni: infanteria de linia 275,000, venatori 30,000, cavaleria 24000, artileria 30,000; geniu, carari, administratiune 23,000 feclori. La acestia mai adaugendu-se gendarmi (carabinieri) 22000, tota armat'a de uscatu a Italiei aru face 404,000 feclori. — (Expoziția croato-slavonă din Zagrabia.) Foile de Viena ne spunu, ca dupace inca in anulu trecutu incuvintiase Cancelari'a aulica croato-slavona insintiarea unei exposiții, in Iuliu anulu a cest'a va urmâ expoziția proiectata de produse de arte și de industria, de agricultura și de animale folositore. Obiectele se voru imparți in 4 sectiuni și 32 clase. Exposiția cu atât'a e mai insemnata, câci va fi cea d'antâi in felulu seu in regatul treiunitu. In fruntea comitetului va stâ contele Kullmér; spesele le va portă tiér'a, carea a sî applacidat spre scopulu acest'a 12,000 fl. —

(Un balu clerical.) Baluri pentru seraci, baluri pentru orfani, baluri pentru scôle, ba și pentru biserici și pentru morti! Tempulu nostru e tempulu celu mai sericu, câci picioarele nôstre pentru tôte celea suntu gal'a la jocu! — Seminaristii clericali din Cernautiu — spune „Bucovin'a“ — avura de curendu unu balu, firesce cu binecuvantarea Esc. Sele a Par. Eppu Hackmanu. Arrangamentul sa fia fostu stralucit, frequentă fôrte numerosa, toatelele in tota privint'a pretiose și elegante. — Scopulu balului a fostu formarea unui fond, din care sa se ajutorésca studinti seraci de biseric'a resaritena, cari se voru sacrâ studiului drepturilor ori alu medicinei și spre scopulu acest'a voru să mérge la universitate. Din balu sa fia și rezultat 400 f. — E lucru de conseintia pote a judecă asupr'a cuvintiui acestui actu; noi din parte-ne amu crede, ca acelasi scopu s'aru fi ajunsu și prin niscari productiuni de cantari séu declamatuni. Scopulu, fără contradicere, e fôrte bunu și frumosu, dar ore mijlocele potu-se rectifică? —

Din opurile lui Georgiu Sionu se afla unu micu depositu la redactüne acescetofoi, și anume poesie à 1 fl. 60 (airea 3 fl. 75), Sveniri de calatoria in Bessarabi'a à 30 xr., Istoria tierei romanesci de fratii Tunustli à 1 fl., și Istoria generala a Daciei de Fotino à 5 fl. (airea 10 fl.). Tragemu atentiunea publicului român, și cu deosebire a junimei asupr'a acestoru opuri, destulu de importante in literatur'a nôstra, nu numai pentru pretiul loru materialu și pentru straordinar'a loru estinatate, purcesa numai din iubirea cătra noi și generositatea lui autoru, ci chiaru și pentru limb'a cea dulce și fluida, ce caracteriseza stilulu lui Sionu. Câci ori cătu ne vom sucî noi Români de dincoce, desteritatea in limba o vomu poté invetiá mai bine numai dela fratii de dincolo, și precum pentru de a se face cine-va Spartanu, trebuiá sa bea din Eurota, asiá și noi pentru de a vorbi și scrie bine romanesc, va trebui sa gustâmu, și inca sa gustâmu bine, din ap'a Dambovitiei! —

Prospectu politicu.

Nici dieulu Marte nici diplomat'a se vede a nu află modulu, prin care sa se pote deslegá usioru nodulu ce s'au innodatu prin cestüne dano-germană. Amu amintit in numerulu trecutu inca despre spiritulu ce domnesce intre poporulu danu, și acest'a avemu de a inregistrá și acum, cu tôte ca foile cele mai noue vinu se constateze faptulu implinitu despre ajungerea scopului din partea cabinetului din Berlin la celu din Vienn'a prin generalulu Manteufel, ca adeca Austria dupa preuegetare de patruspredice dile s'au decisu a participa la continuarea luptei și in Iułland'a. Aru fi credutu ori și cine, ca acesta tierutia mica vediendu seriositatea celoru dône puteri aliate va desiertá intariturile dela Düppel și insul'a Alsen, dar se vede ca diplomatii Daniei au alte pareri despre tota starea lucrului. Ei se vedu a calculá multu la unu focu resboiosu inadusitu și reslatitu mai in tota Europ'a și pote ca cugeta, ca Dani'a e destinata alu a-prinde. Scopulu loru celu mai de aprópe este asiá dara a dă resboiului de presentu dimensiuni mai mari, va se dica ei voru mai anteiu se atraga mai multe puteri in concertul acesc'a infricosat și apoi in turburél'a generala se pote pescui

ce-va și mai favoritoriu pentru dênsii decât in trecutu. Incuragiarea spre asiá ce-va pote sa fia și in neintelegererea ce domnesce inca intre statele federatiunei germane de o parte, de alta parte, și cu deosebire in aspiratiunile popului germanu.

Unu altu factoru, carele pote incuragiá pre Dani, e taceria cea profunda a lui Napoleonu III. și pasarea Itali'i totu mai pe satia cu pregatirile de resboiu, precum in fine si decoratiunile ce le spendeza imperatulu Francesilor togm'a acumu in Itali'a.

Din Stockholm s'au demintită de atalea ori prin diuarie intențiunea de a se dă ajutoriu decalra regatele intrunite Nordwagi'a și Swedi'a, dar cu tote acestea adunarile ce se intembla din partea poporelor acestor'a in favorea Daniei potu se dea unu altu ventu și diplomatiei.

Diuarele englese, cari sî au perduu incaluva creditulu in Dania, susla mai tare ca ori candu in tub'a resboiului sî se silescu din respuleri a atrage pe Franci'a seu mai bine a castigá pe Franci'a pentru o actiune comună. Acele diuare nu crulia cu midiulocle, prin care aru putea scôte pe Franci'a din passivitatea ei. Intre iconele cele ingreditore, ce le depingu ele continuu, punu unu acentu deosebitu pe „sant'a aliantia“, pe carea o invia din morti, spre a dă peptu cu libertatea, și ordinea constitutiunala din Europ'a. Acele diuare nu se sfiescu a pune inaintea Franciei si cate unu folosu din actiunea comună contra celor trei puteri din „sant'a aliantia“ și adeca castigarea tinuturilor renane, despre care foile englese au convingerea, ca suntu mai multu franceze de cătu nemtiesci. Usuratarea, prin carea se invingu cele trei puteri, o ofera dupa foile englezze, Itali'a și Poloni'a.

Diuarele ce ne vinu in momentele candu scrieamu cele de mai susu nu demintiescu nimic'a din situatiunea espusa. Dincontra ele ne mai spunu de o epistola a lui Napoleonu III cătra asiá numit'a „Societ'a nazionale“, altele vorbescu asiá, ca cum mâne aru fi se resune tunulu la tiermii rialui Mincio. Napoleonu se vede dara, ca are voia de a face ceva sî se va sî apucă de lucru indata ce va terminá cu Messiculu.

In privint'a acest'a ne spunu foile unanimu, ca archiducele Maxu va pleca cătu mai curendu la Messicu unde va ocupá tronulu celu nou că Maximilianu I imperatru alu Messicului. Franci'a i lassa legiunea strana, carea va fi marita inca cu vre-o căte-va bataliani, in 10 ani. La curtea din Brussel'a și Madridu s'au și luatu notificatiuni despre imperatulu celu nou, și la celealte se voru luá dupa ce va ocupá Archid. Maximilianu tronulu imperateseu.

Imperatulu celu nou se afla in Paris unde Imperatulu Francesilor iau curtenitu și lu curtenesc, că pre o Majestate. Program'a calatoriei, personele care voru petrece spre ambe Majestatile messicane, suntu deja decise. Eata daralucrulu celu crediutu de tota lumea impossibile realisanduse, ba diuarele vienesi, cari combatteu cu atata ardore ide'a acesta napoleonica ne spunu, ca curtea din Vien'a va fi cea din tauu, carea-si va tramite solulu seu la Curtea din Messicu.

Aliantia pacifica.

„Bucimulu“ ne aduce in nr. 198 o scire de importanța pentru tôte dintile române. In capital'a Italiei adica s'a formatu o societate de literati insegnanti, a cărei problema este, a face unu felu de legatura mai stricta, unu felu de aliantia pacifica intre poporele neolatine prin introducerca a celorasi monete, a celorasi mesuri, a celorasi greutăti, si in cătu se pote a celorasi legi mai cu séma privitoré la comerciu. Ide'a este mare, și de va succede a o realizá, ea va dă unu aventu fôrte iute atâtu infrântreimprumutate intre aceste popore, cătu și bunei stârei loru materiale. O asemenea instituție e reuniunea de vâmi (Zollverein) a staturilor și statulelor germane. Celu mai insegnantu momentu pentru noi e, ca 'n acesta legatura a dintilor latine vedem figurandu lângă Francesi și Italiani, lângă Spanioli și Portugesi și pre Români. Dar lasâmu sa vorbescă „Bucimulu“ insusi.

„Concitaténulu nostru, demnulu deputatu in parlamentulu italianu, Vegazzi Rusca Ilia, impreuna cu colegulu seu d. Cordova, au conceputu, séu mai bine au datu viétia unei idee mari, unei idee menite a pune și a stabilí concordia intre tôte poporele neo-latine, a rechiamá infrântrea intre tôte națiunile de rass'a latina. O asemenea idee nu poate sa plece decât din Itali'a. Acesta idea mare și salutaria s'a anuntiatu de cătra acesti doi barbati Italiani, sub nume de o Societate internaționala neolatină, care negresitul are sa produca ceca ce diplomatică și politică, ori cătu de fideli aru fi acestei mari idee, n'o sa pote produce: o sa produca legatură de anime și unu fluidu simpaticu din

estremitățile Carpatilor pâna la marginile oceanului Atlanticu. Latinii din Daci'a voru comunică cu Latinii din Itali'a prin Latinii din Macedoni'a și Iliri'a, cei din Itali'a cu cei din Franci'a, și cei din Franci'a peste Pirenei cu cei din Ispani'a și din Portugali'a. Aceasta rassa eterna, care a dominat lumea în anticitate, care a creatu civilisatiunea modernă, este, prin organismulu și prin aptitudinile ei, menita a domină lumea modernă prin civilisatiune și prin acelui elanu alu animei, pe care nu l'a mai posedatu și nu-lu mai posede alta rassa. Artele și sciintile purificate și desvoltate prin estetică latina voru face pré curendu, că valoarea inerente acestei rase sa se înalțe la culmea unde tinta totă aspirațiunile ei cele nobili.

Publicamu cu cea mai via fericire programm'a acestei societăți spre cunoștința tutoru Romanilor, și sperăm ca aceste tendinție de panlatinism, care nu are nimicu din ignobilele ce conține panslavismulu și chiaru pangermanismulu, — pentru aci nu este nici o idea de incalcare de terâmu strainu său de absorbire de popore eterogene, — va prosperă; și panlatinismulu începe mai târziu decât panslavismulu și pangermanismulu, insa elu o sa-si ia precurendu totu aventulu care o sa-i dea simpatiele și concursulu a o suta de milioane de animi neo-latine.

Eata programm'a acestei societăți:

Societatea internațională neo-latina.

„Projectulu de a convocă unu Congressu de suverani spre a rezolve prin intelegerere problemele, cari agita astăzi Europa și spre a o constituî după dorințile poporelor, nu s'a potut pune în lucrare în urmă refusului Angliei și a respusului evasivu seu condițiunale alu poterilor de la Nord. Singure guvernele Europei latine au aderat la acestu proiectu fără întârziare și fără rezerva, ceea ce e o probă evidență de conformitatea cugetărilor, ce domnescu la totă poporele neo-latine.

„In fati'a unui asemenea accordu, amu conceputu proiectulu a constitui o societate internațională a poporelor de rassa latina, adica Francesi, Italiani, Ispanioli, Portugesi și Români, fondată pe respectulu voitiei acestoru popore și neavandu altu scopu decât garantarea independenției și integrității teritoriului tutoru poporelor din famili'a latina. Cugetarea sea va fi sa dobore totă diferențele, ce le separă prin adoptarea unei sisteme uniforme de monete, de greutăți și de măsuri, și prin asimilarea legilor ce le dirigu, mai cu seamă in materia comercială.

„Societatea se va săli asemenea sa engagizeze guvernele poporelor neo-latine a-si dă reciprocamente totă inlesnirile posibile in comerciu și navigație, și a desfintă paspörtele pentru supusii loru respectivi. Ea se va săli asemenea sa facă a se acordă ori-cărui individu de rasa latina, în strainitate, protecția ori cărui consulu ce va avea acolo un'a din poterile neo-latine.

„Societatea internațională face apel la persoanele de convicții liberale; ea este convinsa, ca confederația e posibile numai in Statele libere; dar nu intielege de locu prin acăstă a se pronuntă asupr'a celei mai bune sisteme de guvern. Aceasta rezerva i permite a speră, ca guvernele, in locu de a impiedecă acțiunea sea voru săruia o favoriză. Asociația deosebitelor spiti ale familiei latine este o idea propagată de scriitori alesi: ea începe a petrunde in masse. Rolul societății noastre este sa radice acestu sentiment la înaltimea unei doctrine, pe care mai târziu guvernele o voru introduce in dreptulu loru internațional.

Acestă este mersulu naturalu alu lucrurilor; asiă vomu umblă și noi, déca voim sa ajungem la scopulu nostru.

„Déca exemplulu nostru aru poté sa facă a resari, in restulu Europei, intre națiuni de o origine comună, ide'a de confederații analoge, vomu avea fericirea a ne bucură in interesulu umanității. Constituirea acestoru noue grupe internaționale este posibile prin caderea prejudiciilor și urelor, cari au despartitul atât de multu pâna acum poporile. Poporile nu potu subsista și a se mantine de cătu prin pace, care e condiția necesaria existenței loru; și se poate dice, că in diu'a cându ele voru fi constituite, Europa va pași pe calea concordiei și umanității, cari o voru duce la nouă destine.“

Rectificare.

Ne aflămu in curiosă poziție, de a fi comisul o erore, și a nu scăi de ea, pana candu nu ni-o aduce altii la cunoștință, ba și după acăstă a o caută cu scrupulositate și totuși a nu o potă află. On. redacție a „Concordiei“ nr. 16 pre on. redacție a Gaz. Transs. cu totă stima, că acea sa ne provoace pre noi, a numi anume pre „Concordia“, candu priimim din treză că ceva in coloanele Telegr. că sa nu se mai întempe (Gazetei) și de alta

data că cu referat'ă despre fundația veduvei Ghib'a. Escusandu acăsta provocare, ce o face, o motivă cu aceea, că și Telegrafulu și Gazet'a aru fi facutu cu „Concordia“ asemenea. Mai depară provocandu-se la loialitatea sea, a „Concordiei“, fătia cu Telegrafulu și Gazet'a și la procedură acestor'ă fătia cu „Concordia“ lasa lucrul la dejudecarea celor 700 abonati ai sei și încheia cu tanguirea, că „Telegrafulu“ și „Gazet'a“ dela începutu s'au portat și se părtă inca pânăcum către „Concordia“ cu recela, ba aversiune, — ceeace „Concordia“ nu crede a fi modulu de a imili numerul celitorilor.

Marturisim, ca ne-a frapătu acăsta scriere, nu numai pentru aceea, ca ne scimă nevinovatii la imputările „Concordiei“, ci și pentru incepuseram a speră in armonia folilor române, și aveam mangaios'a convicție, ca la facerea acestei armonii amu lucratu și noi cu totă sinceritatea și resignația. Nu vomu sa 'ntrebămu pre on. redacție a „Concordiei“, cu ce dreptu pôle ea rogă pre on. redacție a Gazetei, că pre noi sa ne provoace la cutare său cutare lucru; nu vomu nici sa cercetăm, ca pentru „Concordia“, déca are de a face cu „Gazet'a“ ne incorează și pre noi, și déca are de a face cu noi, de ce trage și pre „Gazet'a“ in acăsta hora neamusanta; nu vomu sa accentuăm rogarea in căteva cuvinte, ce o facușeram noi „Concordiei“ in acăsta privindu mai anulu, și sa o asemeneam cu lungă deducție, prin carea „Concordia“ căreacă a discredită fătă năstră și a ne expune in fată lumiei că pre unu felu de compilatori din „Concordia“; nu vomu sa facem apelu nici la cei „700“ abonanti ai „Concordiei“ nici la cele căteva susținători de abonanții ai nostri, pentru de a cercă loialitatea eii și neloyalitatea năstră; nu vomu sa aretăm, de care parte e recela și aversiunea de a năstră, cari totdeună amu respectat ori ce făția română, prin urmare și — pre „Concordia“, ori de partea eii, carea nu de multu ne improscase 'n fătia, ca Telegr. n'are nici o autoritate; — nu, totă acestea nu le vomu face. Să pentruțe? Pentru ea scimă, ca nouă nu ni-am folosit nimicu, ear in publicu amu starni de nouă disgustul de certele gazetarilor. Vomu sa spunem numai on. redacție a „Concordiei“ cu totă onore, dar și cu totă resolutie, că astfel de apucaturi de noi nu se prindu: vomu sa-i spunem, că déca petr'a de smintela e causă cu fundația domniei Ghib'a, (a cărei amintire, in locu de a o glorifică cu unanimitate, o deonestăm prin certele năstre cele de nimică), — apoi on. redacție n'are dreptu, pentru nr. 11. din Telegrafu traiescă și documentează, ca noi am un mitu funționă, din carea am scosu (vedi sirul nr. 21. din articulu), și asiă imputarea ce ni se face, e fără temeu; vomu sa-i spunem, că déca „Gazet'a“ a preferit a reproduce eastru din Telegrafu și nu articululu celu lungu din „Concordia“, nu e vină năstră; vomu sa-i spunem, că déca, pelângă totă vechiarea năstră, că sa aretăm pâna și la nouătate de dī diuariul de unde le am luat, totuși să stracuratu vreo erore, fără voi'a și scirea năstră: sa aiba bunatate a nioi aretă cu degetul, că sa ni-o indreptăm, și déca nu va voi sa o facă acăstă pe cale privată, cum facuram noi odata cu on. redact. a „Gazetei“, carea, spre onoreea sea, apoi a și indreptat erore stracurata, facă-si in publicu; dar preste totu aiba bunatate on. Redacție a „Concordiei“, a fi mai cu crutiare către unu diuariu independent și nesubvenționat, care se sustine, bine reu cum pôte, din omenia sea. — Redacția Tel. Rom.

Mai nou.

Din România se spanu diuarele de o incaieratura intre soldatii papali și francési.

Generalulu Montebello au demandat sa se incungiure casarmă papala. Patrole de ambe partile au restabilitu ordinea. Cu ocazia această au murit siese soldati și mai multi fără raniti. Poporulu, care s'au fostu adunat la scandalul acestă, au aruncat cu petri asupr'a soldatilor foră deosebire. — Russi'a au cerutu dela Pap'a unu actu, prin carele celu din urma se-si arate desconsiderația sea fătă cu insurecția polona. Pap'a inse au respunsu negativu.

Emigrantii magiari se dice, ca se aduna in Marsilia, de unde numai decatul să se duca la Turinu. Klapka, care inca se află aici, corespunde neintreruptu prin telegrafulu cu Turinulu.

Din Altona se telegrafăza, ca 20 de soldati danezi cu doi oficeri au debarcat pe pamenii holsteinesu la orasul Heiligenhafen. — Din Stockholm se spune după „Inricks-Tidnik“ ca se facu pregătiri mari și grabnice de resboiu și concentrari de trupe.

O adunare populară, care sau tenuța de curendu in

Stockholm provoca pre regim sa dea ajutoriu Daniei. — Blocările porturilor germane de calea marina daneza se continua.

Dupa unu telegramu alu foii „H. Z.” etc. dto Vienn'a 9 Mart. nou, armat'a austriaca in 6 Martiu s'a lovitu cu cavaleria daneza aprópe de Veile (dinsusu de Friderici'a). Austriaci perduca căt-va fejori din dragonii Windischgrätz; contele Uexküll fu ranit ușor, contele Czernin, ranit de mórte, cadiu in mânile Danesilor. 3 regimete daneze se reculesera si reconstituira, dar brigadele Nostriz si Gondrecourt, conduse de Gablenz le refrânsera. Perderile Danesilor suntu inseminate, ale Austriacilor inca necunosonte de ajunsu. — Asemenea reieptara si Prusii pre Danesii la Friderici'a.

Maximilian II., regele Bavariei, a morit in 9 Martiu de soeu viu la peptu.

Camer'a din Romania in 26 Febr. a votatu cu unanimitate 3000 galbini pentru cei lipsiti din Banatul fara distinctiune de nationalitate. Mai pe largu in nr. venitoriu.

PUBLICAREA

sumelor incuse la fondulu Asociatiunei in luniile Novembre Decembre 1863, Ianuarie si Fauru 1864 pana la siedint'a Comitetului Asociatiunei înuita in 1 Martiu n. a. c.

1) D. Colectoru din Poiana Nicolae Cingudeanu a depus la Secretariatulu Asociatiunei summ'a de 17 f. 20 xr. v. a., ca oferta generosa din partea junimei romane din Poiana.

2) D. Capelau castrense (aflatoriu degia (? Red.) in Leopole) Ioanne Dumbrav'a tramite la fondulu Asociatiunei tacs'a de membru ord. pre a. 186³/₄ in summa 5 f. v. a.

3) Prin D. Advocatul Ioanne Gozmanu din Urbea mare (Oradea mare) s'a tramsu la fondulu Asociatiunei summ'a de 13 f. si anume: a) dela Ilustritatea Sea D. Episcopul Iosefu Papp Szilágyi pentru diploma 1 f. v. a. b) Rm. D. Canonicu Ioanne Vancea ca tacs'a de membru ord. pre a. 186³/₂ 5 f. si pentru diploma 1 f. c) D. Advocatul Ioanne Gozmanu tacs'a de membru ord. pre a. 186³/₄ si pentru dipl. 6 f. Cu totulu 13 f. v. a.

4) Prin D. Adm. protopopescu din Nocrich Gregorius Măieru s'a tramsu la fondulu Asociatiunei sum'a de 24 f. v. a. si anume: a) D. Sea tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ si pentru diploma 6 f. b) D. Nicolau Oancea parochu in Sulunbergu tacs'a pre anulu 186³/₄ si pentru diploma 6 f. c) D. Ioann Lazcu parochu in Iacobeni tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ si pentru diploma 6 f. d) D. Moise Fliter (Greco) parochu in Hundrubechiu tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ si pentru diploma 6 f.

Summa totala 24 f. v. a.

5. Dela D. Advocatul in Aradu Lazaru Ionescu s'a primitu tacs'a diplomei 1 f. v. a.

6. Pentru 3 exemplaria din protocolulu adunarei generale I. vendute a 60 xr. v. a. cete 1 exempl. Dlui Ioann Marcu s'a incassatu 1 f. 80 xr. v. a. si anume:

7. Prin Domnulu Pootopopu din Ardusatu Stefanu Valeanu s'a tramsu la fondulu Asociatiunei ca tacs'a de membru ord. pre a. 186³/₄ 30 f. v. a. si anume:

a) dela D-S'a protopopulu 5 f. b) D. Vasiliu Popu parochu in Busiacu 5 f. c) D. Simeonu Tom'a parochu in Farcasea 5 f. d) D. Petru Bur'a parochu in Tamaia 5 f. e) D. Stefanu Popu parochu in Buzesci 5 f. f) D. Simeonu Stanu Jude alu Cercului de Ardediu 5 f. Summa tramsa 30 f. v. a.

8. Prin D. practicantu gubernialu Iuliu Bárdosi s'a administratu la cass'a Asociatiunei, tacs'a de membru ord. pre anii 186³/₄ pentru D. Dr. Basilu Pascu medicu superiore militariu in Orlatu in suma 10 f. v. a.

9. D. prot'a din Borsi'a Alimpiu Barboloviciu a tramsu la fondulu Asociatiunei tacs'a de m. ord. pentru D. S'a si pentru D. Simeonu Boesi'a prot'a Logierdului, pre a. 186³/₄ in summa de 10 f. v. a.

10. Dela Escentent'a Sea D. Vice-presedinte gubernialu s'a primitu tacs'a pentru diplom'a de m. fundatoru 1 f.

11. Dela D. prot'a din Turda Ioanne Antoneli, s'a primitu la fondulu Asociatiunei ca tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ pentru D-S'a si pentru Vasilie Ciurileanu parochu in Ciurila, in summa 10 f. v. a.

12. D. Aronu Densusianu depune la secretariatulu Asociatiunei tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ pentru d. Ladislau Olteanu Jude cercualu in Ilia, in summa 5 f. v. a.

13. An mai incursu deadreptulu la cass'a Asociatiunei transsilvane summele urmatorie:

a) dela d. Ioanne Tulbasu Concepista de finantie tacs'a pentru diploma 1 f. b) d. Macedonu Popu prepositu Capitulariu tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ 5 f. c) Rm. d. Ioanne Anderco Canonicu tacs'a pre a. 186³/₄ 5 f. d) d. Dr. Basilu Szabo apromis'a tacs'a anuala 20 f. e) d. Ludovicu Romanu

Capitanu in pensiune tacs'a de m. ord. pre a. 186³/₄ 5 fl. f) d. Consiliariu de finantia Petru Manu tacs'a pre a. 186³/₄ 5 f. g) d. Iosifu Baracu parochu in Brasovu tacs'a de m. ord. pre doi ani 1863, 1864 10 fl. v. a.

Summa 51 fl. v. a.

14. Dela D. prot. in Dobro Nicolau de Crainicu s'a tramsu la fondulu Assoeiationei tacs'a pre a. 186³/₄ in summa 5 fl. v. a.

15. Prin D. Dr. Ioanne Nemesiu s'a administratu la cas'sa Asociatiunei 12 fl. v. a., dintre cari: a) D. Advocatul in Beiusu Partenie Cosm'a tacs'- anuala si pentru diploma 6. fl. b) D. proprietariu in Pest'a Alessandru Nedelcu tacs'a anuala si pentru diploma 6 f. v. a. Asiadara summa administrata la cassa prin D. Dr. Ioann Nemesiu 12 fl. v. a.

Sabiu in 1 Martiu n. 1864.

Nr. 80—1

Provocare. *)

Amesuratul decisiunii aduse in siedint'a Comitetului Asociatiunei transilvane §. 17., D. D. Colectori respectivi ai Asociatiunei suntu positi cu tota onoreea, ca sa benevoiesca a starui pentru tramaterea tacsei anuale din parta membrilor ordinari ai Asociatiunei pre anulu 186³/₄.

Die la Comitetul Asociatiunei transilvane pentru literatura romana si cultura poporului romanu.

*) Celealte djuarie romane inca suntu rogate a priimi in colonele cele acesta provocare.

Nr. 79—2

EDICTU.

Rafila nascuta Rokszin din Măkkerek, inca in a. 1860 1 di Novembre au inceputu procesu de totala despărțire in contra barbatului seu Parteniu Trajanu; deci acela se in-datoréza, ca pe 28 Apriliu a. e. dinineti'a la 8 ore sa se infâszieze naintea subscrișului judeeti' consistorialu, caci la casu dimprotiva si in nefiint'a lui de fatia se vor decide cele prescrise de SS. Canone ale bisericei nostre dreptu mar-turisitore.

Din siedint'a consistoriala din 10 Februarie 1864, tinuta in V. Velencze.

Consistoriul zugr. oriental din Ora-dea marea.

Prefinurile de piatia

din Sabiu, Marti in 28 Febr. (11 Martiu) 1864.

	fl.	xr.
Grăul de frunte, galéta nemt. (Metzen) *)	3	60
“ de midilocu ”	3	33
“ de coda ”	3	7

	fl.	xr.
Secar'a galéta nemtésca (Metzen) *)	2	13
“ de midilocu ”	2	7
“ de coda ”	2	—

	fl.	xr.
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	67
“ de midilocu ”	1	60
“ de coda ”	1	53

	fl.	xr.
Cueuruzulu galéta nemtésca (Metzen) *)	2	7

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'ad in Vienn'a 29 Febr. (12 Mart.) 1864.

Metalicele 5%	71 60	Actile de creditu	180 10
Imprumulu nat. 5%	79 50	Argintulu	116
Actile de banca	773	Galbinulu	5 69 ⁵ / ₁₀

Indreptare. Onorata Redactiune! Cu privire la protocolulu siedintie Comitetului tienuta in 1-a Martiu, publicatu in n-rii 16 si 17 suntu de a se indreptă urmatoriele:

- La nr. 26 col. 2 seri'a 7 in locu de: scrisu, e de a se dice seriosa.
- La nr. 17 pag. 66 col. 1 seri'a 36 la practicantu gubernialu e de a se adauge: I. Bárdosi; ceea ce a remas in condeiu, cu grab'a cea mare. I. V. Russu.

Corespondinta.

On. D. Mich. Popoviciu Parochu la k. Borosnyo. N'amu priimitu pentru abonamentulu DV. nici unu crucericu; cercetali. — M. B., P. Avemu de cugetu sa ignorâmu si noi lucrulu, despre care ne scrii, precum amu fostu si noi nesocotiti la facerea lui. — Secatur'a mentiunata las' s'o combata altii! Din'ralte multiamita. — N. A., I. Mare multiamita.